

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 646
van **GRIET COPPÉ**
datum: 23 juni 2016

aan **LIESBETH HOMANS**

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN BINNENLANDS BESTUUR,
INBURGERING, WONEN, GELIJKE KANSEN EN ARMOEDEBESTRIJDING

Bouw crematoria - Publiek-private samenwerking

Artikel 2, tweede lid van het decreet van 16 januari 2004 op de begraafplaatsen en de lijkbezorging stelt: "Enkel een gemeente of een intergemeentelijk samenwerkingsverband kan een crematorium oprichten en beheren." Bij de inwerkingtreding van dit decreet bestond veel discussie over wat men onder 'beheren' diende te begrijpen. Met de omzendbrief van 10 maart 2006 betreffende de toepassing van het decreet van 16 januari 2004 op de begraafplaatsen en de lijkbezorging en de uitvoeringsbesluiten werd een en ander verduidelijkt. De omzendbrief stipuleert: "Het door de lokale overheid te beheren crematorium bestaat uit een openbaar gedeelte voor de ontvangst van de nabestaanden en kennissen, en een technisch gedeelte voor de beroepsmensen. Het openbare gedeelte bevat ten minste een ontvangst- en wachtlokaal voor de nabestaanden en kennissen, een lokaal waar mogelijkheid is om het ritueel van de levensbeschouwing volgens hetwelk de uitvaartplechtigheid plaats heeft te laten verlopen, en een lokaal voor de overhandiging van de as. Het technische gedeelte, dat bestemd is voor de eigenlijke verbranding, bevat ten minste een koelkamer, een lokaal voor de plaatsing van de doodskist of lijkwade en een oven. Al wat in deze ruimtes en lokalen van het openbare en het technische gedeelte plaats vindt en de verantwoordelijkheid hiervoor, behoort tot het beheer. Over de concrete en operationele invulling van het beheer zijn voor het lokaal voor de plechtigheid, afspraken met derden mogelijk die uitgaan van de beheerder zelf. In ieder geval zijn de ontvangst van een lijk, de eigenlijke verbranding en de overhandiging van de as, activiteiten die elk crematorium met eigen middelen en eigen personeel moet uitvoeren."

De decreetgever stelt dus dat over de concrete en operationele invulling van het beheer afspraken met privéondernemingen mogelijk zijn. Er blijft echter discussie op het terrein over de vraag of de private partner ook kan participeren in de bouwwerken. Het decreet lijkt hierover nochtans duidelijk: enkel een gemeente of een IGS (ingergemeentelijk samenwerkingsverband) kan een crematorium oprichten. Met deze duidelijke stellingname heeft de decreetgever destijds de objectiviteit en sereniteit willen waarborgen binnen de crematoria, net zoals deze gewaarborgd is op de openbare begraafplaatsen. De decreetgever heeft, net zoals de wetgever voordien, de crematie opgevat als een openbare dienst, die enkel kan uitgevoerd worden door publieke overheden aangezien dit het meeste garantie biedt dat de crematies gebeuren met de nodige sereniteit en respect voor de overledenen en dat de misbruiken die in het verleden werden vastgesteld bij het private initiatief worden uitgeschakeld. Zo wilde de decreetgever elke vorm van privaat winststreven weren uit deze gevoelige dienstverlening.

Zeer recent nam de gemeenteraad van Ardooie (30 mei 2016) de beslissing om via privaat-publieke samenwerking een crematorium op te richten. Het samenwerkingsakkoord tussen de gemeente Ardooie en Crematorium Ter Vlucht bvba bepaalt dat de private partner "op eigen risico, op eigen initiatief en voor eigen rekening een crematorium ontwikkelt en organiseert". Het publieke engagement beperkt zich (slechts) tot het detacheren van twee personeelsleden die - tegen betaling - zullen instaan voor de uitvoering van de eigenlijke crematie. Alle overige activiteiten, vanaf het bouwen/oprichten van dit crematorium tot de dagdagelijkse exploitatie en het financiële beheer gaan uit van de private investeerders. De rol van de overheid is hier werkelijk uitgekleed.

De directie van Pylon, de intergemeentelijke vereniging voor crematoriumbeheer in Zuid-West-Vlaanderen, liet reeds weten samen met Verenigd Netwerk Openbare Crematoria (vzw VNOC) verzet aan te tekenen tegen deze beslissing van de gemeenteraad. De beslissing is volgens hen in strijd met de letter en de geest van het decreet. Ook de Uitvaartunie, belangenvereniging van private uitvaartondernemingen, verzet zich tegen dat nieuw zogenaamd privaat-publieke initiatief. Men vraagt a priori verduidelijking van de toezichthoudend minister, verantwoordelijk voor Binnenlands Bestuur.

1. Mag een private partner participeren in het bouwen van een crematorium? Zo ja, binnen welke klijntlijnen? Welke lokalen mag zij oprichten? Is deze wetgeving vandaag voldoende duidelijk?
2. Is de minister van oordeel dat de wetgeving op het bouwen en beheren van crematoria nog actueel is? Acht de minister aanpassingen aan de wetgeving aangewezen, in het licht van een ruimere samenwerking met de private sector?

LIESBETH HOMANS

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN BINNENLANDS BESTUUR,
INBURGERING, WONEN, GELIJKE KANSSEN EN ARMOEDEBESTRIJDING

ANTWOORD

op vraag nr. 646 van 23 juni 2016

van **GRIET COPPÉ**

1. Overeenkomstig artikel 2 van het decreet van 16 januari 2004 op de begraafplaatsen en de lijkbezorging kan enkel een gemeente of een intergemeentelijk samenwerkingsverband een crematorium oprichten en beheren. Het zijn dus deze overheden die de bouw van een crematorium tot stand kunnen brengen, uiteraard in overeenstemming met de regelgeving inzake de overheidsopdrachten.
2. Aanpassingen aan de wetgeving lijken mij op dit moment niet aangewezen.